

YÖNETMELİK

Karar Sayısı : 2013/4895

Ekli “Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik”in yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 8/4/2013 tarihli ve 25175 sayılı yazısı üzerine, 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 14 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’na 27/5/2013 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Abdullah GÜL
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

B. ARINÇ
Başbakan Yardımcısı

A. BABACAN
Başbakan Yardımcısı

B. ATALAY
Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ
Başbakan Yardımcısı

S. ERGİN
Adalet Bakanı

F. ŞAHİN
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

E. BAĞIŞ
Avrupa Birliği Bakanı

N. ERGÜN
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. ÇELİK
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

E. BAYRAKTAR
Çevre ve Şehircilik Bakanı

C. YILMAZ
Dışişleri Bakanı V.

M. Z. ÇAĞLAYAN
Ekonomi Bakanı

T. YILDIZ
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

N. AVCI
Gençlik ve Spor Bakanı V.

M. M. EKER
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

H. YAZICI
Gümrük ve Ticaret Bakanı

M. GÜLER
İçişleri Bakanı

C. YILMAZ
Kalkınma Bakanı

Ö. ÇELİK
Kültür ve Turizm Bakanı

M. ŞİMŞEK
Maliye Bakanı

N. AVCI
Milli Eğitim Bakanı

İ. YILMAZ
Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU
Orman ve Su İşleri Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

ÜRÜNLERİN PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİNE DAİR YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

MADDE 1 – 13/11/2001 tarihli ve 2001/3529 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Bakanlık: Ekonomi Bakanlığını,”

“c) Genel Müdürlük: Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğünü,”

MADDE 2 – Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve aynı maddenin mevcut üçüncü fıkrasında yer alan “ikinci fıkrasında” ibaresi “üçüncü fıkrasında” şeklinde değiştirilmiştir.

“Piyasa gözetimi ve denetimi yetkili kuruluşların görev ve sorumluluğundadır. Piyasa gözetimi ve denetimi alanında yetkili kuruluşlar arasında işbirliği ve koordinasyon Bakanlık tarafından sağlanır.”

MADDE 3 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yetkili kuruluşlar piyasa gözetimi ve denetiminin etkin ve hızlı işlemesi için;

a) Yeterli sayıda personel istihdam eder, denetim yapan personelin hizmet içi eğitimlere tabi tutulmasını sağlar,

b) Denetimler için yeterli kaynak tahsis eder,

c) Ürünlerden kaynaklandığından şüphe edilen her türlü kaza ve yaralanmayı takip eder ve inceler,

d) Bu Yönetmelik kapsamına giren konularda bilgi verebilecek veya ilgililerin şikâyetlerini ulaştırabilecekleri

yardımları masaları veya benzeri mekanizmaları kurar ve bunların görev alanları ile irtibat bilgilerini kamuoyuna duyurur,

e) Üretici ve/veya dağıtıcının bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmesini sağlar; ürünün arz ettiği risklerin azaltılması veya önlenmesine yönelik önlemlerle ilgili olarak ürünü piyasaya arz eden üretici ve dağıtıcılarla işbirliği yapar,

f) Üretici tarafından bir ürünün piyasadan toplatılması veya bertarafıyla ilgili önlemlerin tam olarak uygulanmasını sağlar,

g) Yetkilerini orantılılık ilkesine uygun olarak kullanır; aldıkları tedbirlerin, önlemeyi amaçladıkları tehlikenin boyutu, niteliği ve gerçekleşme olasılığı ile orantılı olmasını sağlar ve üretici veya dağıtıcıya tebliğ ettiği kararda önlemin dayandığı gerekçeleri belirtir,

h) Faaliyetlerini bağımsız ve tarafsız olarak yerine getirir,

i) Ürün güvenliği konusunda bilimsel ve teknolojik bilgiyi takip eder,

j) Denetim faaliyetlerinin işleyişini ve etkinliğini gözden geçirir ve değerlendirir,

k) Denetimi yapan birimlerine yönelik olarak numune alımı da dahil olmak üzere il veya bölge bazında denetime tabi olacak ürün, risk, firma ve benzeri verileri içeren sektörel denetim programları hazırlar, uygular ve bu programları periyodik olarak günceller, programla ilgili genel bilgileri ve yapılan güncellemeleri kamuoyuna duyurur, Bakanlıkça talep edilen şekilde ve sürede Bakanlığa gönderir,

l) Denetimleri fiilen yapan birimlerinin bölgelerine ilişkin ürün veya sektör bazlı firma verilerini merkez teşkilatına iletmesini ve bu verilerin periyodik olarak güncellenmesini sağlar,

m) Üretici, dağıtıcı ve tüketicilerin mevzuat ve uygulamalar konusunda düzenli olarak bilgilendirilmesini sağlar.

Yetkili kuruluşlar bir ürünü; bedelli veya bedelsiz olarak piyasaya arz ettiği, satıldığı ve dağıtıldığı her yerde, depo, işyeri, nakil araçları ve gerektiğinde üretim tesislerinde denetleyebilir, numune olarak test ve muayene edebilir ve üretici ve/veya dağıtıcılarından gerekli gördüğü bilgi, belge ve kayıtları isteyebilir.

Piyasa gözetimi ve denetimi faaliyetleri sırasında üreticiler ve dağıtıcılar tarafından yetkili kuruluşlara, 16/12/2011 tarihli ve 2011/2621 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin yedinci fıkrası çerçevesinde akredite edilmiş bir uygunluk değerlendirme kuruluşundan alınmış ve uygunluğu gösteren belgeler ile test raporlarının sunulması halinde, yetkili kuruluş bu belge ve raporları dikkate alır. Türkiye'de veya karşılıklılık ilkesi saklı kalmak kaydıyla, Avrupa Birliği üyesi bir ülkede yerleşik bir uygunluk değerlendirme kuruluşunca verilmiş belgeler ve test raporları, kuruluşun yeterliliğine ilişkin gerekçelerle reddedilemez.

Bir üründen kaynaklandığı değerlendirilen ve sağlık kurumlarına intikal eden kaza, yaralanma ve ölüm vakalarına ilişkin bilgiler, Sağlık Bakanlığınca kurulan kaza veri sistemine girilir. Bu sistemin işletilmesine ve verilerin raporlanmasına ilişkin usul ve esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir. Sağlık Bakanlığı bu verileri yetkili kuruluşlarla paylaşır.”

MADDE 4 – Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 11 – Ürünün, ilgili teknik düzenlemeye uygunluğu belgelenmiş olsa dahi, piyasa gözetimi ve denetimi çerçevesinde yapılan kontroller sonucunda güvenli olmadığını tespit edilmesi halinde, yetkili kuruluş, masrafları üretici tarafından karşılanmak üzere, orantılılık ilkesini gözeterek aşağıdaki önlemlerden uygun olanları alır:

a) Ürünün piyasaya arzının yasaklanmasını sağlamak.

b) Piyasaya arz edilmiş ürünün toplanmasını sağlamak.

c) Ürüne ilişkin güvensizliğin üretici tarafından giderilmesinin mümkün olduğu hallerde, ilgili teknik düzenlemede belirtilen süre içinde, bu sürenin belirtilmemiş olması halinde yetkili kuruluşça belirlenecek süre içinde ürünün güvenli hale getirilmesi için üreticiyi uyararak.

d) Ürünün üretici tarafından güvenli hale getirilmemesi veya ürünün güvenli hale getirilmesinin imkansız olduğu durumlarda, taşıdığı riske göre kısmen veya tamamen bertarafını sağlamak.

Yetkili kuruluş önlem kararını almadan önce üretici ve/veya dağıtıcıyı durum hakkında görüşlerini almak üzere tebligatla bilgilendirir. Tebligatı almasını müteakip üretici ve/veya dağıtıcıya, cevap verebilmesi için, en az on gün süre tanınır ve bu süre tebligatta belirtilir. İnsan sağlığı ve güvenliğinin veya mevzuatla korunan diğer bir kamu yararının tehlikede olduğu acil hallerde bu sürenin dolması beklenmeyebilir. Tebligat yapılmadan bir karar alınması halinde, üretici ve/veya dağıtıcıya cevap verebilmesi fırsatı sonradan tanınabilir.

İkinci fıkrada belirtilen yetkili kuruluşça alınması planlanan veya alınan önlem kararı, üretici ve/veya dağıtıcının cevabı veya sağlayacağı bilgi ve belge neticesinde gözden geçirilir.

Yetkili kuruluş tarafından alınan önlemlere ilişkin kararların üretici ve/veya dağıtıcıya yapılan tebligatında, kararın dayandığı gerekçeler, karara karşı itiraz yolları ve yasal süreler belirtilir.

Yetkili kuruluş, bu maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (d) bentlerinde belirtilen önlemler hakkında gerekli bilgilerin, onay süreci ile kesinleşmesini takip edecek on gün içerisinde masrafları üreticiden karşılanmak üzere, ülke genelinde dağıtımı yapılan iki gazete ile ülke genelinde yayın yapan iki televizyon kanalında ilanı suretiyle, risk

altındaki kişilere duyurulmasını sağlar. Yetkili kuruluş duyuruyu takip edecek şekilde bu ürünlerle ilgili bilgilere kendi internet sayfasında da yer verir. Risk altındaki kişilerin yerel yayın yapan gazete ve televizyon kanalları vasıtasıyla bilgilendirilmesinin mümkün olduğu durumlarda, bu duyuru, yerel basın ve yayın organları yoluyla, risk altındaki kişilerin kim olduğunun tespit edilebildiği durumlarda ise bu kişilerin doğrudan bilgilendirilmesi yoluyla yapılır.

Duyuru asgari aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Ürünü tanıtan marka, model, cins veya diğer ayırt edici özellikler.
- b) Mümkün olan durumlarda ürünün fotoğrafı veya resimli tasviri.
- c) Alınan önlem.
- d) Önlemi gerektiren sorunun açık ve anlaşılır tanımı.
- e) Sorumlu üretici ve dağıtıcının isim, adres ve diğer iletişim bilgileri.
- f) Riskten sakınmak veya sorunu gidermek için önerilen yöntemler.
- g) Ürünün iade edileceği yerler veya üründeki sorunun giderilmesini teminen gönderilebileceği adresler.

Yetkili kuruluş, duyurunun yukarıdaki esaslara uygun ve risk altındaki kişilerin haberdar edilmesini sağlayacak şekilde yayınlanıp yayınlanmadığını denetler ve eksiklik tespit edilmesi halinde duyurunun tekrarını sağlar.

Bu maddede belirtilen masrafların tahsili hakkında 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Bu madde kapsamında alınan önlemler gerektiğinde Komisyona bildirilir.”

MADDE 5 – Aynı Yönetmeliğin 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Dış Ticaret Müsteşarlığı Dış Ticarete Standardizasyon Genel Müdürü” ibaresi “Ekonomi Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürü” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6 – Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Denetim kayıtlarının tutulması ve denetim raporlarının hazırlanması

MADDE 15 – Piyasa gözetimi ve denetiminde kullanılacak tutanakların içeriği ve formatı, uygulamaları teknik mevzuatın gerektirdiği zorunluluk ve ihtiyaçlar ile Bakanlık tarafından yıllık raporlama ve alınan önlemlerin bildirim konusunda talep edilen bilgiler dikkate alınarak, yetkili kuruluşlarca belirlenir.

Piyasa gözetimi ve denetiminde temin edilen bilgilerin Bakanlıkça raporlama ihtiyaçları doğrultusunda talep edilen kısmı yetkili kuruluşlarca, Bakanlık tarafından belirlenen şekilde ve üçer aylık dönemler halinde en geç takip eden ayın sonuna kadar Bakanlığa iletilir.

Yetkili kuruluşlar piyasa gözetimi ve denetimi kapsamında yaptıkları faaliyetlere dair yıllık rapor hazırlar. Yetkili kuruluşlar, bu yıllık raporları bir sonraki yılın en geç ikinci ayının sonuna kadar Bakanlığa iletir.”

MADDE 7 – Aynı Yönetmeliğin 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 16** – Piyasa gözetimi ve denetimi çerçevesinde yetkili kuruluşlarca alınan önlemler ve verilen cezalar Bakanlığa bildirilir. Bildirime konu ürünler, bildirim süreleri ve kapsamı ile bu bildirimlerin Komisyona, Avrupa Birliği üyesi ülkelere ve diğer Avrupa Birliği kuruluşlarına iletilmesine ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 17 nci maddesinde yer alan “Dış Ticarete Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Rejimi Kararı” ibaresi “Teknik Düzenlemeler Rejimi Kararı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 18** – Yetkili kuruluşlar, denetimler sırasında temin ettikleri ve ticari sır niteliğindeki veya fikri ve sınai mülkiyet hakkına ilişkin bilgilerin gizliliğini korumak için gerekli tedbirleri alır. Ancak, mevzuatın ve insan sağlığı ve güvenliğinin gerektirdiği hallerde yapılan ifşaat bu kapsamda sayılmaz.”

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “Müsteşarlığa” ibaresi “Bakanlığa” ve 8 inci maddesinin son fıkrasında yer alan “Müsteşarlık” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 2 – 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde öngörülen yardım masaları veya benzeri mekanizmalar ile 9 uncu maddenin dördüncü fıkrasında öngörülen kaza veri sistemi bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde faaliyete geçer.”**

MADDE 12 – Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13 – Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.